Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2025/3167

20.6.2025

Ψήφισμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

σχετικά με τη σύλληψη Τούρκων δημάρχων και την επίθεση στην τοπική δημοκρατία στην Τουρκία

(C/2025/3167)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Α) Ο δήμαρχος της Κωνσταντινούπολης Εκρέμ Ιμάμογλου συνελήφθη στις 19 Μαρτίου 2025 μαζί με εκατό και πλέον Τούρκους τοπικούς αξιωματούχους και πολίτες, οι δε κατηγορίες εναντίον του επιβεβαιώθηκαν από τον εισαγγελέα της Κωνσταντινούπολης, με αποτέλεσμα την παύση του από τα καθήκοντά του στις 23 Μαρτίου 2025.

Β) Η ηγεσία του Εκρέμ Ιμάμογλου, ως δημάρχου της Κωνσταντινούπολης και προέδρου της Ένωσης Δήμων της Τουρκίας, συνδέεται ευρέως με το όραμα για μια μελλοντική Τουρκία που θα βασίζεται στον πλουραλισμό, τη δικαιοσύνη και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Γ) Η ταυτόχρονη ακύρωση του πανεπιστημιακού διπλώματος του κ. Ιμάμογλου, τη στιγμή που το δίπλωμα είναι προϋπόθεση για όσους είναι υποψήφιοι για την προεδρία, και η σύλληψή του με κατηγορίες για διαφθορά και τρομοκρατία αποτελούν σαφείς ενδείξεις της πολιτικοποίησης της υπόθεσής του.

Δ) Η σύλληψη του κ. Ιμάμογλου προστίθεται στη συνεχιζόμενη τάση συλλήψεων και παύσεων δημάρχων της αντιπολίτευσης, συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης 14 εκλεγμένων δημάρχων από εντεταλμένους από το κράτος εντολοδόχους μετά τις τοπικές εκλογές του Μαρτίου του 2023.

Ε) Αυτή η πρακτική της αποπομπής των δημάρχων της αντιπολίτευσης έχει καταδικαστεί ως ασυμβίβαστη με την τοπική δημοκρατία από διαδοχικές γνωμοδοτήσεις της ΕτΠ, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Κογκρέσο των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών και την Επιτροπή της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

ΣΤ) Η Τουρκία καταχράται συστηματικά τους αντιτρομοκρατικούς νόμους για να στοχοποιήσει εκλεγμένους αξιωματούχους, πολιτικούς της αντιπολίτευσης και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως επισημαίνεται από τον Ειδικό Εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών και την Επιτροπή της Βενετίας.

Ζ) Η Τουρκία, ως υποψήφια για ένταξη στην ΕΕ χώρα, είναι αναμενόμενο να συμμορφώνεται με τα υψηλότερα πρότυπα της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Η τοπική δημοκρατία και η αποτελεσματική πολυεπίπεδη διακυβέρνηση αποτελούν θεμελιώδη συνιστώσα αυτών των προτύπων, ανεξαρτήτως πολιτικών πεποιθήσεων.

1) Καταδικάζει απερίφραστα τις συλλήψεις και τις κρατήσεις των τοπικών ηγετών της αντιπολίτευσης, συμπεριλαμβανομένου του δημάρχου της Κωνσταντινούπολης Εκρέμ Ιμάμογλου, καθώς αποτελούν σοβαρή παραβίαση των δημοκρατικών κανόνων και κατάφωρη περιφρόνηση της βούλησης του εκλογικού σώματος. Η συστηματική στοχοποίηση πολιτικών της αντιπολίτευσης απειλεί τα θεμέλια των δημοκρατικών κοινωνιών.

2) Καλεί τις τουρκικές αρχές να απελευθερώσουν αμέσως τον δήμαρχο της Κωνσταντινούπολης και τους άλλους πολιτικούς της αντιπολίτευσης που κρατούνται για πολιτικούς λόγους, ζητεί δε από τις αρχές να σταματήσουν όλες τις πολιτικά υποκινούμενες διώξεις και τις αδικαιολόγητες πιέσεις στις τοπικές αρχές. Η διασφάλιση της δικαιοσύνης και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους δημοκρατικούς θεσμούς.

3) Στέκεται αλληλέγγυα προς όλους τους τοπικούς ηγέτες που αντιμετωπίζουν αδικαιολόγητες πιέσεις και διώξεις. Αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο τους στην εκπροσώπηση της δημοκρατικής βούλησης του εκλογικού τους σώματος και τονίζει την ανάγκη προστασίας της ανεξαρτησίας τους. Εκφράζει τη στήριξή της στον λαό της Κωνσταντινούπολης και σε όλους τους ανθρώπους της Τουρκίας που είναι προσηλωμένοι στο μέλλον της τοπικής δημοκρατίας, όπως αποδεικνύεται από το πολύ υψηλό ποσοστό συμμετοχής στις τοπικές εκλογές.

4) Στηρίζει τους πολίτες της Τουρκίας, οι οποίοι διαδηλώνουν υπέρ της δημοκρατίας και υπογραμμίζει τη σημασία της θεμελιώδους ελευθερίας του συνέρχεσθαι και της έκφρασης. Παροτρύνει τις δημόσιες αρχές να σταματήσουν κάθε μορφή καταστολής διαδηλωτών και δημοσιογράφων.

5) Επισημαίνει τις ζημιογόνες επιπτώσεις αυτών των συλλήψεων και άλλων προσπαθειών της κεντρικής κυβέρνησης να περιορίσει την εξουσία και τους πόρους των αντιπολιτευόμενων δήμων στην ποιότητα, τη διαφάνεια και τις αρμοδιότητες της τοπικής διακυβέρνησης. Η αποδυνάμωση των δημοτικών θεσμών επηρεάζει αρνητικά την καθημερινή ζωή εκατομμυρίων Τούρκων πολιτών.

6) Εκφράζει την ικανοποίησή της για την έκκληση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο ψήφισμά του σχετικά με τις πρόσφατες παύσεις και συλλήψεις δημάρχων στην Τουρκία (2025/2546(RSP)) ([1]) προς τον Ύπατο Εκπρόσωπο/Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκειμένου να ληφθούν περιοριστικά μέτρα κατά των Τούρκων αξιωματούχων που αναλαμβάνουν τον ρόλο του εντολοδόχου, καθώς και κατά των ατόμων που τους διορίζουν· καλεί δε τον Ύπατο Εκπρόσωπο/Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εξετάσει το ενδεχόμενο επιβολής περιοριστικών μέτρων στο πλαίσιο του παγκόσμιου καθεστώτος κυρώσεων της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

7) Υποστηρίζει τα αιτήματα του Κογκρέσου των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών του Συμβουλίου της Ευρώπης, που περιλαμβάνονται στη δήλωσή του της 27ης Μαρτίου 2025, σχετικά με την *Παύση δημάρχων στην Τουρκία*.

8) Παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο να επανεξετάσουν τυχόν περαιτέρω μέτρα σχετικά με τη διαδικασία προσχώρησης της Τουρκίας, δεδομένης της σημερινής περιφρόνησης των βασικών για την προσχώρηση στην ΕΕ κριτηρίων από την τουρκική κυβέρνηση. Τονίζει ότι η συνεχιζόμενη οπισθοδρόμηση όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα θα πρέπει να οδηγήσει σε επανεξέταση της συμμετοχής της Τουρκίας στα χρηματοδοτικά και θεσμικά προγράμματα της ΕΕ.

9) Μια αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών θα μεταβεί στην Τουρκία και θα επισκεφθεί τον κρατούμενο δήμαρχο της Κωνσταντινούπολης, Εκρέμ Ιμάμογλου, εκφράζοντας έτσι με απτό τρόπο την αλληλεγγύη και τη στήριξη της ΕτΠ προς όλους τους φυλακισμένους Τούρκους τοπικούς αξιωματούχους.

10) Δηλώνει εκ νέου τη δέσμευσή της για την προώθηση και την προάσπιση της τοπικής δημοκρατίας στην Τουρκία, στρατηγικό εταίρο της ΕΕ και υποψήφια για ένταξη στην ΕΕ χώρα. Αναλαμβάνει να συνεχίσει να συνεργάζεται με τους δημοκρατικά εκλεγμένους τοπικούς ηγέτες στην Τουρκία μέσω της ομάδας εργασίας της για τις σχέσεις με την Τουρκία προκειμένου να διασφαλίσει τον σεβασμό και την τήρηση των δημοκρατικών αξιών σε τοπικό επίπεδο.

11) Αναθέτει στον Πρόεδρό της να διαβιβάσει το παρόν επείγον ψήφισμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στον Ύπατο Εκπρόσωπο/Αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην ουγγρική, την πολωνική και τη δανική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ και στις τουρκικές αρχές, καθώς και να εξασφαλίσει τη μετάφραση του ψηφίσματος στα τουρκικά.

Βρυξέλλες, 3 Απριλίου 2025.

Η Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Kata TÜTTŐ

([1]) https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/2546(RSP).